



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΔΡΕΙΟΥ ΠΛΓΟΥ

Τμήμα Διοικητικό
Τηλ.210 6419332

Αθήνα, 11-9- 2023

Αρ. Πρωτ: 6216

Αρ. Εγκυκλίου: 17

Προς
τους κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών της Χώρας
και δι' αυτών προς
τους κ.κ. Εισαγγελείς Πρωτοδικών της περιφέρειάς τους.

ΘΕΜΑ : Μέτρα αντιμετώπισης κινουμένων στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας προς αποφυγή σύλληψης για αυτόφωρη κακουργηματική πράξη.

ΣΧΕΤ. : α) Η υπ' αριθμ. 651/ 5/ 18-5-2004 γνωμοδότηση του αντ/λέα Α.Π Βέρροιου Π.

β) Η υπ' αριθμ. 5905/ 11-8-23 οδηγία μας στους Εισαγγελείς της χώρας.

γ) Η υπ' αριθμ. 4040/ 31-8-23 αναφορά του Εισαγγελέα Εφετών Θράκης προς εμάς.

δ) Η υπ' αριθμ. 2284/ 7-8-23 παραγγελία του Εισαγγελέα Πρωτ. Αλεξ-πολης προς τον Αστυνομικό Δντή Αλεξ-πολης .

ε) Η υπ' αριθμ. 4301/ 23/ 684882/ 30-8-23 αναφορά του Γενικού Περιφερ. Αστυν. Δντή Αν. Μακ. – Θράκ. προς τον Εισαγγελέα Εφετών Θράκης.

στ) Η υπ' αριθμ. 127318/ 31-8-23 αναφορά του Δντή Λειτουργίας & Συντήρησης της εταιρείας «Εγνατία Οδός Α.Ε» προς τον Εισαγγελέα Εφετών Θράκης.

Στην συνέχεια του (γ') σχετικού και ενόψει του πρόσφατου φαινομένου μεταφοράς παράτυπων μεταναστών με κλεμμένα οχήματα από δράστες διακινητές που οδηγούν για να αποφύγουν την σύλληψη στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας της Εγνατίας οδού, γεγονός που εγκυμονεί σχεδόν με βεβαιότητα πολύνεκρα δυστυχήματα με θύματα τους επιβαίνοντες στα οχήματα αυτά και τους ανύποπτους χρήστες της οδού, σας πληροφορούμε τα εξής :

1. Όπως προκύπτει από το (στ') σχετικό η εταιρεία «Εγνατία Οδός Α.Ε» έχει προγραμματίσει, εκτός από την αντικατάσταση των πινακίδων στους κόμβους/ κλάδους της οδού με μεγαλύτερες και ευκρινέστερες, αφενός μεν την προμήθεια και εγκατάσταση σε επιλεγμένες θέσεις ηλεκτρονικού συστήματος «αυτόματης ανίχνευσης συμβάντων για αντίθετη κίνηση κυκλοφορίας», που πρόκειται να ολοκληρωθεί εντός τριμήνου (τέλη Νοέμβρ. 2023), αφετέρου δε εγκατάσταση στο τμήμα της οδού από Δυτ. Κομοτηνή μέχρι τους Κήπους Έβρου λογισμικού συστήματος προς ενημέρωση των οδηγών μέσω εφαρμογής κινητού τηλεφώνου (mobile app) για αντιθέτως κινούμενα οχήματα με χρήση τεχνολογίας συνεργατικών ευφυών συστημάτων μεταφορών (Cooperative Intelligent Transport Systems, C-ITS), που πρόκειται να τεθεί σε δοκιμαστική λειτουργία μέχρι το τέλος του 2023. Περαιτέρω, απορρίπτει μεν ως επισφαλή την εγκατάσταση **μονίμων** μηχανισμών ακινητοποίησης (με καρφιά) οχημάτων, **όχι όμως και των σχετικών φορητών συστημάτων, που «είναι τα μόνα** που μπορούν να λειτουργήσουν προληπτικά και στοχευμένα και να καταπολεμήσουν το φαινόμενο εν τη γενέσει του », για την χρήση των οποίων επαφίεται στην εισήγηση και ευθύνη των αρμοδίων αστυνομικών αρχών.

2. Όπως προκύπτει από το (ε') σχετικό η Γενική Περιφερειακή Αστυνομική Δνση Αν. Μακ. – Θράκ. έχει ήδη λάβει τα απολύτως ενδεικνυόμενα μέτρα και συγκεκριμένα : (i) 24ωρη αστυνόμευση με μονάδα ελέγχου στην είσοδο-έξοδο όλων των κόμβων/κλάδων της Εγνατίας οδού προς αποτροπή εισόδου οχήματος στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας, καθώς και προς εκτροπή σε τέτοια περίπτωση της κυκλοφορίας των οχημάτων των λοιπών ανύποπτων χρηστών, (ii) εποχούμενες περιπολίες κατά μήκος της Εγνατίας οδού όλο το 24ωρο και (iii) δραστηριοποίηση σταθερών αστυνομικών μονάδων στους σταθμούς διοδίων για έλεγχο ύποπτων οχημάτων, ενώ (iv) όταν ο αντιθέτως

κινούμενος δράστης δεν συμμορφώνεται στα σήματα και στις κλιμακούμενες εντολές των αστυνομικών οργάνων **«γίνεται (σε εξαιρετικές περιπτώσεις) ασφαλής χρήση του φορητού συστήματος ακινητοποίησης οχημάτων»** υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην (α΄) σχετική γνωμοδότηση και στη (δ΄) σχετική παραγγελία.

3. Οι μηχανισμοί (μόνιμοι ή φορητοί) με καρφιά που επιφέρουν σταδιακή εκκένωση του αέρα σε όλα τα ελαστικά ενός οχήματος, με συνέπεια την αναγκαστική ακινητοποίησή του σε απόσταση 30 ή 50 έως 100 μέτρων αναλόγως της ταχύτητάς του ελαχιστοποιούμενου έτσι του κινδύνου απώλειας ελέγχου και ανατροπής του, μπορούν να θεωρηθούν ως τοποθετούμενα στην οδό «κινητά εμπόδια» και να υπαχθούν στο άρθρ. 10§6 ν. 2696/ 1999 (ΚΟΚ) σύμφωνα με το οποίο : « Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (σ.σ : ήδη Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών) καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές, οι όροι και ο τρόπος της κατακόρυφης και οριζόντιας σήμανσης των οδών, της σηματοδότησής τους, της σήμανσης και σηματοδότησης των εκτελούμενων έργων, της δημιουργίας ειδικών διαμορφώσεων του οδοστρώματος, της **τοποθέτησης κινητών εμποδίων** και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια». Όμως τέτοια υπουργική απόφαση για τους ανωτέρω μηχανισμούς μέχρι σήμερα δεν εντοπίσαμε και πράγματι δεν έχει εκδοθεί όπως μας διαβεβαίωσε η αρμόδια Δνση Οδικών Υποδομών (Δ13) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

4. Ενόψει των προεκτεθέντων και της αδήριτης έκτακτης ανάγκης που δημιουργεί η ασύμμετρα αντικοινωνική συμπεριφορά των κινουμένων στο αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας προς αποφυγή σύλληψης για αυτόφωρες κακουργηματικές πράξεις, η αντιμετώπιση της οποίας επιβάλλει την άμεση και αποτελεσματική λήψη των διαθεσίμων κατάλληλων παρεμβάσεων προς αποσόβηση πολύνεκρων δυστυχημάτων, προτιμωμένων βεβαίως των ηπιότερων, χωρίς όμως να απορρίπτονται οι επαχθέστερες για την περιουσία (ασφαλείς πάντως για την ζωή και την υγεία) όταν οι περιστάσεις το επιβάλλουν, θεωρούμε σαφές ότι οι ανωτέρω άκρως επικίνδυνες οδικές καταστάσεις υπάγονται στις εξαιρετικές περιπτώσεις, στις οποίες ήδη προ 20ετίας με την (α΄) σχετική γνωμοδότησή μας (βλ. αυτήν στην ιστοσελίδα "eisap.gr" της υπηρεσίας μας και ιδίως την τελευταία παράγραφο της)

θεωρήσαμε επιτρεπτή την χρήση από την ΕΛ.ΑΣ των φορητών μηχανισμών ακινητοποίησης (με καρφιά) οχημάτων υπό τις εκεί καθοριζόμενες γενικές προϋποθέσεις. Στις τελευταίες αναφερόμαστε εκ νέου και επί πλέον – υπό το πρίσμα της **Συνταγματικής αρχής της αναλογικότητας** (άρθρ. 25§1 του Συντάγματος) και της **στάθμισης των επαπειλουμένων εννόμων αγαθών** – επισημαίνουμε ειδικότερα τα εξής :

α. Η παρούσα καθώς επίσης οι (α΄) και (δ΄) σχετικές θεωρούν **επιτρεπτή** την **χρήση** από την ΕΛ.ΑΣ **μόνο των φορητών** και ουχί των μόνιμων μηχανισμών ακινητοποίησης με καρφιά οχημάτων.

β. Το ανωτέρω μέτρο λαμβάνεται από ειδικά επιφορτισμένο και καλά εκπαιδευμένο αστυνομικό προσωπικό σε συνδυασμό με τα άλλα προαναφερθέντα μέτρα, όλα ή μερικά αναλόγως των περιστάσεων, **πάντοτε** όμως **ως έσχατη λύση**, όταν δηλ. οι άλλες καθίστανται αλυσιτελείς.

γ. Ουσιώδες πρόβλημα κατά την χρήση των άνω φορητών μηχανισμών αποτελεί, ότι από αυτόν διέρχεται όχι μόνο το αντιθέτως κινούμενο όχημα του δράστη, αλλά πριν προλάβει να αποσυρθεί ο μηχανισμός, μπορεί επίσης να διέλθει και το διασταυρούμενο κανονικά κινούμενο όχημα ανύποπτου οδηγού. Συνεπώς κατά την χρήση του μηχανισμού πρέπει να διασφαλίζονται απολύτως οι λοιποί ανύποπτοι χρήστες της οδού, οι οποίοι βαίνουν κανονικά στο ρεύμα κυκλοφορίας τους, με προηγούμενη έγκαιρη διακοπή της κυκλοφορίας σε κατάλληλο σημείο λ.χ είτε σε κόμβο/ κλάδο της οδού, είτε σε σταθμό διοδίων με άμεσο τηλεφώνημα ή ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΛ.ΑΣ στον αρμόδιο προϊστάμενο κλπ.

δ. Ο φορητός μηχανισμός δεν ενδείκνυται να τοποθετείται σε μεγάλες ευθείες της οδού, όπου αναπτύσσονται μεγάλες ταχύτητες, ούτε βεβαίως επάνω σε στροφές, ούτε σε σημεία όπου το εκτός οδοστρώματος έδαφος είναι απότομα επικλινές, ακριβώς προς αποφυγή ακόμη και του ελάχιστου κινδύνου εκτροπής και γενικά αντενδείκνυται να τοποθετείται στο οδόστρωμα της Εγνατίας οδού, αλλά σε κατάλληλο σημείο των κόμβων/ κλάδων αυτής ή ενδεχομένως σε κατάλληλο σημείο σταθμού διοδίων, όπου επίσης η ταχύτητα είναι μειωμένη.

5. Αυτονοήτως τα προεκτεθέντα ισχύουν μέχρι να εκδοθεί η προβλεπόμενη στο εδάφιο 3 της παρούσης υπουργική απόφαση που θα ρυθμίσει την χρήση των ανωτέρω μηχανισμών από την ΕΛ.ΑΣ.

Ο Αντεισαγγελέας Αρείου Πάγου


Γεώργιος Σκιαδαρέσης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών –
Δνση Οδικών Υποδομών (Δ13).
2. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών –
Δνση Οδικής Κυκλοφορίας & Ασφάλειας (Δ30).
3. κ. Αρχηγό Ελληνικής Αστυνομίας.